

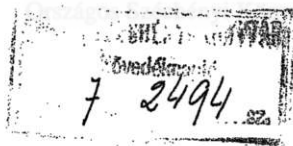
60.461

60461

A RAJZOKAT
RÉSZBEN HOLBEIN METSZETEK NYOMÁN
JANTSCHI BÉLA
KÉSZÍTETTE

ROSNER ÁRMIN

**H U M O R O S
S I R V E R S E K
G Y Ü J T E M É N Y E**

Országos Széchényi Könyvtár

**BUDAPEST 1937.
KÖ. ÉS MŰKÖ KIADÁSA**

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

MAY NYOMDA R. T. BUDAPEST

E L Ő S Z Ó

Gyermekkorom óta járom a temetőket. És bevallom, nem mindig érdekelték a halottak. Takarhatott felőlem a sirhant költőt, művészt, hőst, mágnást vagy politikust: elsősorban a sirhant fölötti értéket néztem. A sirkövet és annak architektúráját, a feliratot és annak tartalmát, a betűt és annak formáját. Ez a témakör foglalkoztatott mindig és ezeket dolgoztam fel eddigi munkáimban.

Károly Pál: »A kerepesi temető költészete« című könyvének nekem szánt példányát: »A temetőkultúra igaz apostolának« ajánlással látta el. Pedig nem vagyok apostol. Csak szeretem a temető kultuszát, szeretem a mesterségemet, hivatásérzés fűz hozzá.

Valamelyik sirkőgyáros mondta egyszer felkészítőjében: »A sirköves csak úgy tud megélni, ha más előbb meghal.«

Nem kell ezt szószerint és cinizmusnak venni. Az orvos bonckése nem az emberi tragédiát, hanem csak az okot keresi és az anyagot látja maga előtt. A gyakori temetőjárás is letompítja a halál iránt érzett félelmet és a halál okozta fájdalmat elviselhetőbbé teszi. De aki sokat jár a temetőbe, nem veszi komolyan az életet sem.

A temetőben, a halál birodalmában átérezzük az emberi gyarlóságot és mindennek hiábavalóságát. Ugy érezzük, hogy a halál az élet befejező pontja. Mert itt nincs tovább!

Búsuljunk-e hát vagy örüljünk az életnek? Teljesen egyre megy. Ezért inkább örüljünk.

*És ne gondoljunk a halálra.
Ugyis eljön. A nagy kaszás pon-
tos könyvet vezet. Nem feled-
kezik meg senkiről.*

*És a temető költészetének hu-
moros sírvirágai olvasásánál
gondoljunk inkább a magyar
ember kedélyes mondására:*

»Soh'se halunk meg!...«.

hényi Könyvtár

A S I R F E L I R A T

»A halottakról jót vagy semmit.« Ezt a tételt az egész világon tiszteletben tartják. Nem is találni rossz embert a temetőben. Csupa jószág, csupa kiválóság és egyéniség. (És mennyi hamis bizonyítvány!...)

Azt hiszem, azt a gyakori felíratot, hogy »akik az életben szerették egymást, a halálban sem válnak el«, úgy kellene megváltoztatni, hogy »akik az életben veszekedtek, azok itt egészen jól megférnek egymással«. Mindenki egyforma a holtak birodalmában — a föld alatt. Itt nincs versengés és nincs versenytárs. Itt nem ismerni mostohát, de anyóst sem. Itt csak egykori boldog vagy boldogtalan emberek élettelen teste pihen.

De a földi életük különböző volt. És ezt akarja kifejezni a *sírfelirat*. No meg a hátramaradtak érzéseit, a halotthoz való viszonyukat és nem utolsósorban: *egyéni izlésüket*.

A legtöbb felirat egyforma és banális. Az ilyen szövegek, mint: »*Itt nyugszik*«, »*Béke poraira*«, »*A viszontlátásra*«, stb. szinte sironkint megújulnak. Milyen szellemi szegénység és gondolatnélküliség kiált e feliratokból! Milyen unalmas ez az ismétlődés. Nincs e feliratokban semmi személyes vonatkozás, nincs bennük lélek. Hasonlítanak a mai temető legtöbbjének képéhez: a tömeggyártású, művésztelen sírkövekhez.

Azelőtt ritkábban állítottak sírkövet, de a fakeresztre festett nevek vagy vágott betűkből összerakott feliratok egyéniiek voltak.

Ezek a feliratok egy egész világot jelentettek. Rövidek, szabatosak, költőiek és mégis komolyak.

Milyen egyszerű és sokatmondó például Reviczky Gyula sírkövén e néhány szó:

»A világ csak hangulat...«

Vagy mennyit fejez ki Kozma Sándor felirata:

»Nagy lelke él és hat tovább«.

És Szigligeti Imre felirata:

»Ez enyém, a nagy világ helyett
E tér lesz otthonom...«

Egy költő sírján:

... És sírjátok egy könnyet

Barátotok felett...

Dalt érdemelt, mert költő,
Könnyűt, mert szeretett!»

Végül milyen fenkölt egy rövid idézet:

»Én élek és Ti is élni fogtok.«

(János ev. 14: 19.)

Egypár szóban egy egész gondolatvilág.

A HUMOROS SÍRFELIRAT

Az átlagos sírfelirat rendesen a hátramaradottak fájó érzéseiről számol be. Néha megrendült szavakkal, legtöbbször azonban sablonosan.

Ennél sokkal érdekesebbek a humoros sírfeliratok. Azok mindegyikének van sava-borsa, mindegyikben van egyéniség.

Közönségesen tudott dolog, hogy a csipős, szatirikus feliratnak ősisége van. A görögök *epigrammái*, a két-négysoros bökversek is már tulajdonkép, szó szerint *felirat*-ot jelentettek.

Azóta is van majd minden nemzetnek s korszaknak csipkelődő, vagy tréfás sírfelirata. S bizonyos, hogy mindegyikben van néplélek, nemzeti sajátság.

Ebben a gyűjteményben azonban majdnem kizárólagosan

csak magyar temetőkből szedett sírfeliratokat talál az olvasó. Magyar zamatjukat nyelvvel, gondolkozásmóddal, szófordulatokkal is elárulják.

Hogy mi bennük a humor s hogy mennyi a tréfa, önguny, vagy keserűség, azt lehet vitatni. De hogy valamennyiből a sajátos magyar néplélek száll az olvasó felé, az a derűs, megbékélt, angyali türelmes lélek, melyet annyira szeretünk a magyar parasztmesékben és népballadákban, az kétségtelen.

Mi a humor? Gyulay Pál egyszer így jellemezte: *»A humor nem a nevetségben, tréfás, vagy derűs hangban rejtőzik. Az igazi humor olyan, mint az őszi esőben sütő napfény. A humorista sír az egyik szemével, a másikkal nevet«.*

Ilyenek ezek a magyar sírfeliratok is.

Néha nem több a versben a humor, mint egyetlen szójáték: »*Deszkát árul Földváron*«. De mennyire magyar az a csendes, lemondó mosoly, az a kézlegyintés, mely ezt a bejelentést kíséri.

Néha még ennél is kevesebb, csak egy sóhajlás. Azt mondja gyakran a felirat: »*Na, itt lennék!*«, vagy pedig így: »*Hát itt vagyok!*« S ebben egy egész élet filozófiája csucsosodik ki, a szelid és türelmes bölcselet, mely a halált, mint a lét végső nagy felkiáltójelét természetesenek tartja és úgy mondatja ezt el a halottal, mintha csak a megkönnyebbülés sóhaja szállna föl ajkairól.

Néha azonban kegyetlen, csaknem shakespeare-i mélységű humor van egy-egy sebzett lélek verssoraiban, mikor pl. azt írja az elköltözőtről:

*»Púp volt a hátán,
Ne bántsд őt sátán!«*

Dehát nem lehetséges-e az is, hogy a humor nem is igazi humor, csak mi látjuk annak? Aki fölírta a verset, együgyű értelmével, nem is gondolt arra, hogy meg fog nevetetni. S mi mégis nevetünk mikor olvassuk, hogy:

*»Itt nyugszik szűz, hajadon,
jámbor,
Siratja őt egyetlen fia Sándor.«*

Pedig egy kis megfontolás rávezethetne, hogy a régi magyar »szűz« fogalma nem azonos ennek mai értelmével. Így születik a temető korhadt fejfái közt lassan a porladó szavakból az önkéntelen humor.

Néphumor, aranyos lepke, mely a sírversben éppen olyan rejtelmes eredetű, éppen olyan megfoghatatlan, mint akár az,

ami tragikum a népballadákban, romantika a népmesékben. Hol van a tojása, milyen fészekből szállt ki, merre repült, míg ide eljutott?

Ki tudná megmondani a tréfás sírverselőt, rektor uram költötte-e, vagy a kovácsműhelyben született pörölycsapások közt, avagy egyik tájékról görgette a népszáj beszéde más vidékre, más nyelvezetre.

Még gyermekkoromban hallottam, hogy paksi vásárra készült a nagyszékelyi sváb, kit véletlenül *Ochs*-nak híttak. — Egyetlen fia halt meg és másnap a vásáron akarta megvenni a sirkövet. De későn jutott ez eszébe és este kilenckor állított be a plébánoshoz, hogy irjon verset fia kövére. A plébános természetesen elkergette. Neki búsult hát a sváb és nagynehe-

zen a következő verset fabrikálta:

*»Hier ruht das junge Öchselein,
Von alten Ochs das Söhnelein.
Ich hab's gemacht in der Nacht
Ohne Pfarrer ganz allein...«*

Azóta különféle változatban hallottam ehhez hasonló magyarnyelvű verset. A bökönyi temetőben állítólag a következő szövegű felírás található:

*»Itt nyugszik egy kis
Ökröcske,
Ökör Bálint gyermeke.
Az Isten nem engedte,
Hogy nagy Ökör legyen
Belőle.«*

De ki tudná megmondani, hogy melyik vers született előbb. Kárbaveszett munkáltnak kutatni. De nem is fontos. Hisz teljesen mindegy, hogy a német *Ochs*, vagy a magyar *Ökör* írta-e meg előbb ezt a mesterművet.

Hagyjuk hát a nyelvészkedést, a szóböngészést, az értelem elemzést.

Vegyük ezeket az apró verseket egyszerű képecskéknek, valóság és álmokép összemosódásának, naiv ábrázolatoknak, amilyen az üveglap aranyos hátába van bekarcolva, vagy mézesbáb édes tésztájából kimintázva és élvezzük.

*12 pár ökröm,
10 jó lovam,
Világéletemben
Módos gazda voltam.
Ökröm néz utánam,
Lovam néz utánam,
Én jó feleségem
Sirdogál magában.*

Vegyük őket a maguk tavaszi lehelletével, szűzies hamvával és boldog emberi bölcselkedésével, a népköltészet e kedves gyöngysorát!...

Elalut Tóth
 János
 az erdőné
 l közel,
 S más nap r
 egelőre
 Halva ébre
 de fel.
 Megcsípte v
 alami
 Így esett ha
 lála
 A ki vigyáza
 tlan,
 Ilyen sírt ta
 lála.
 1802. Jul 2
 1856. Aug 9
 Hork
 ai rek
 tor.

A keskeny kövön
 nem fért el másképp

Vitéz katona vót
Nagy Gergely mindvégig,
Felvitte egész a
Strázsa-mesterségig.
Véres háborúkat
Győzelmesen kiállt
De a rút halálnak
Ő is kapitulált.

Arad

E sírban nyugoszik,
Kinek neve Orbán
S kinek egy kolompár
Megakadt a torkán,
S bár a kedves nője
Ütögette hátba,
Mégis benn maradt a
Krumpli a torkába,
Ez vitte halálba!

Pete András és Esván
Ők ikrek valának,
Együtt is élének,
Együtt is halának,
Esvánnak volt nője,
András pedig szegény
Petétlen műla ki,
Nem siratja senki.

Igaz keresztények,
Ne bögyösködjetek
Jaz vadállatokkal,
Ne högyösködjetek,
Engem is megtértyelt
Jaz falu bikája,
Tavaj 67-be,
Kecsege Péterből
Igy szállt el a lélek,
Nyugodjék békébe!

Tolcsva

E sírban nyugszik
Keresztesi Márta
És kicsi árvája,
Kit magával vitt
A kínos halálba.
Jól is cselekedett,
Hogy meg nem született,
Mert úgyis csak árva
Lett vón szegény pára!

Itt nyugszik Etelke,
Nem tom, vót-e telke?
De vót jámbor lelke,
Csak a jót mívelte.
A legényt szívlelte,
S a hideg kilelte.

Itt nyugszik egy kappan-
Hangú falubakter,
Kinek a hangszálát
Ellepte a baktere-
ium, bár a doktor
Több receptiszt írkált,
Mind hasztalan, mer már
Többet ő nem keált.

Szánandó a sorsa
Pintér Dömötörnek,
Köszönheti sírját
Megvadult ökörnek,
Jancsura Mátyásnál
Volt ő disznótorba,
Haza felé jövén,
Egy ökör leszúrta,
Csak az adhat vigaszt
Roppant nagy bújára,
Hogy mégis jólakva
Ment a másvilágra.

Az erényes életét
Élte Boczó asszony és
Kolerában hőtt el,
Mert az örök üdvösséghez
Való erős hitében
Savanyú káposztát ett.

Hújjatok levelek,
Sirassatok engem,
Mer az én jó párom
Sírva keres engem,
De hiába keres,
Soha fel nem tanál,
Mer mán bēfedezett
A setét sír halál.

Hajdúnáuás

Ha bemégy ebbe a temetőbe,
Úlj le erre a nagy kőre,
Olvasd el ezt az írást,
És kezdjed rá a nagy sirást,
Bilicsik Paját is eszi az enyészet,
Élte mint az árnyék elenyészett,
Megidézte őtet az örök Jehova
Hátra maradt 3 ökre és 2 lova.

Itt nyugszik egy kislány,
A Szegletes Fáni,
Aki nagyon szeretett
Legénnyel táncolni.
Intgették, Fáni vigyázz,
Sok lesz majd a jóból,
Egészséged bánja azt meg,
Kifogyol a szuszból,
Itt van, meghótt,
Rittig úgy vót.

Itt e sírhant alatt
Nyugszik András hanyat,
Pintér a más nevén,
Petróleum feldűle,
A ruhám meggyuladt,
Lángot vetett rajtam
S tudóm elfulladt,
Kapkodtam, kapkodtam,
Megégtem, meghóttam,
Élő példa vagyok,
Rajtam tanuljatok.

Én nem ittam vizet,
Szőlőhegyem megvótt,
De a filakszéra
Taval megette vót,
Én meg búságomba,
Minthogy a bor drága,
Letettem a lelkem
Istennek markába.

Tokaj

Elrepült a madár,
Üres a kalitka,
Az ü kedves párja
Sírya turbikojja,
De mán nem tér vissza,
Hej mert a setit sír
Magába fogatta.

Hajdúnánás

Nekem Priscsák Pálnak
Szomorú Sors juta,
Herélt lovam hátán
Ütött meg a guta.
Sirat feleségem és hét
Anyátlan árvám,
Halandók, titeket
Kíméljen e járvány.

Keresztúr

Sokat sírtam
És bánkódtam
Míg ez sírba
Nem jutottam,
Mindig rátás vótam,
Ezentúl már
Csak vigadok,
Senki adósa
Nem vagyok,
Végleg leszámoltam.

2-tszer vótam beteg,
De halál meg nem lepett.
3-dszor a tüdő-
Vész jött nekem,
Mit az őszi üdő
Hozott. S lám füvet eszem,
Isten dicsőségére. Amen.

Terenye

Állj meg egy tapottat
(Itt e sírnál vándor,
Itten nyugszik a Borozó
Bornemissza Nándor,
Mivel a nevébe
Ott volt »Bornemissza«,
Mindig ivott a szegén,
Mindenét elitta,
S most itt van e kriptá.

Szép legény volt Duhaj Pista,
Nyolc lyukra volt nadrágszija,
Keresztül ment a Keresen,
Bele is fúlt keservesen.
Nem a mély tó vizébe,
A koresma közepébe
Megfullatt szegin.

Otszáz Széchényi Könyvtár

Dékán Pálnak akkor
Jutott menyegző az eszébe,
Mikor sírt a kicsi fia
Szeretője ölébe.
Mondta is az: hajcsi baba,
Csókolom a szádat,
Verje meg az Isten az apádat.
Meg is verte ménkü szele,
Imígy hala rögvest bele.

Itt nyugszom Vass Elemér,
Vármegyei pandúr,
Mivel képen karmolt
Egy megveszett kandur,
Ki balga dűhiben
Nem tudá a törvényt
Hál Istennek, hogy
Nem a feleségemmel történt.

Liszka

A ki meg is festett
Sok gyönyörű kartont,
E hantok takarják
Kerékjártó Martont.
Aki egy krajcárt sem
Halmozott rakásra,
Ittend álmodozik
Feltámadására.

Országos Széchényi Könyvtár

Nem jó az legénynek
Fokossal járnia,
Te mondád jó néném,
BODÓ AMÁLIA,
Avval verték fejbe
Öcséd BODÓ GERGELYT,
Bár a kezdet engem, a
Néhait terhelt.

Ladány

Itt nyugszik Gu-
ci János, aki hu-
szonkilenc éves,
Leülté a méhes,
Ottan jára éppen
Találta őt képen
A mestergerenda.
Béke poraira.

Egyszer meghótt,
Mert berúgott,
Egy óriás görcsöt kapott,
Felfektették az asztalra,
Mert azt hitték: meg van halva,
De mert később ő megmozdult,
Nyöszörögve hasra fordult,
A szemét kimeresztette,
És a lelkét kilehelte.
A gyászoló mind elfutott
És a meghótt ide jutott.

Amik vagytok,
Voltunk mi,
Amik vagyunk,
Lesztek ti,
Ti rátok is egy sír vár,
Ha a végóratok lejár,

Berkesz

Papp Márton felett van
Ez a fejfa ültetve,
Életébe a guta
Sokszor kerülgette.
A csira benne vót,
Lassanként bele hótt
És amikor meghótt,
Egy szót sem szólt.

Ujfehértó

868-ba

Lett őkelme gyáros,
Megégett a háza,
Bentfulladt a János.
Ugy bánt a jó Isten
Égető Mátyással,
Mint ő életében
Bánt a sárgyúrással.
Mint egy rossz fazekat,
Ugy földhöz ütötte,
Földből teremtetvén,
Ismét földdé tette.

Hollóháza

Itt nyugszik
Szerácsi Júlia,
Csak 27 évet élt
Amikor meghótt
Igaz az, hogy néki
Egy kérője sem volt!
De nem ám!

Pálinka okozta veszttem,
Mindent hittem és csak ezt nem
Meggyulladt bennem a spiritusz,
Verje meg a Jézus Krisztus.

Pétervására

A kis Kárász Pesta
A gyümölcsös kerbe
Baj nélkül lépe be
És mikor kilépe,
Roppant hascsikarást
Kapott s eként bele
Hótt!

sz. 1851. mh. 1860-ba.

Itt nyugszik a feleségem,
Az Istennek hála,
Amig élt: a pergő nyelve
Sosem pihent nála.
Jámbor utas: tágujjál el
Mihamarabb innét,
Mert felébred és a veszekedést
Veled kezdi ismét.

Itt nyugszik apa gyermekével,
Férj a feleségével,
Testvérével testvér,
Mégis ketten nyugosznak itt.

Rakamaz

Hogy az ember por és hamu,
Bizonyítja Kernát Samu
Aki még ifju korába
Egyveledett a föld porába.

Rakamaz

Épen disznót bőkőtt
Sulyok Feri kerbe,
Mikor feleségít
Hidegrázás lelte.
Ő még nem volt beteg,
Elsőször volt baja,
De az utolsó is,
Mert ebbe belehala.

Gomba Ferkét, ifjabbat
Akkoron rakták ide,
Mikor a nadrággyából
Kirázta már a hideg,
Apja pedig Ferenc,
Az idősebb Gomba,
Most rukkol utána
A paradicsomba.

Itt nyugszik Banádi Péter
Exekutor élt 66 évet.
E sírkövet hálából emelték
Az adózó polgárok.

Léva

Bimbó kezdtem lennyi,
De nem lehetett lennyi,
Mer az Ur szavára
Földbe kellett mennyi.

Be szörnyűségesek
A halál hatalmai,
A zsidó sem tudja
Az halált megcsalni,
Ezért juta ide
Az öreg Bicséri,
Kinek kereszt neve
Ide már nem fér ki.

Sámson

En Kerekes Sándor
A hetedik Voltam,
Ki Viskén az idén
Késelésben hóttam,
Hely ha a kezemben
Vóna még egyszer kés,
Még szebb volna Viskén
Az idei termés.

Visk

Ne kérdezzétek, ki voltam,
Nem szólhatok, mert meghóttam.
Ember voltam, mint te vándor,
Ki énekelt: ládd a kántor.

Léva

Itt nyugszik egy kéményseprő,
Kit megölt a borseprő,
Mert berúgott keményen
S kiugrott a kéményen.

Itt nyugszik az Urban
Olajos Sebestyén,
Nem mén paripa ment
Keresztül a testén,
Hanem beléfűlladt
Tisza közepébe,
Igy pusztult el szegény,
Vizi betegségbe.

Tokaj

Itt nyugszik
Tiringer János,
Élt 61 évet,
Magához szólítá
Őt az Ur Jehova,
Hátramaradt 3
Ökre és 2 lova,
Béke poraira!

Verbász

Hogyha szólni tudnék
Aztat szólanék
Ne rijjatok mán,
Hiszen nincs nyavajám!

Alsó-Nádasd

Ugy mondják, hogy minden áron
Almát kívánt Benkő Márton,
De gégéjén akadt a csutka,
Igy halt ő meg nagy kínokba.

Cserepes András
Leült a székre,
A gutaütés
Egy helyben érte,
De az vót itten a
Nagyobb és főbb dolog,
Előbb az hordóval
Igen tanácskozott.

Kegyelettel nézzen mindenki
E hantra,
Mert itt nyugszik egy olyan
Halandó, hogy ha
Feltámadna újból, én
Mennék helyébe,
Ez az én egyetlen anyósom
Fekhelye.

Három gyermek apja
És az én jó férjem
Nyugszik lent a sírban,
Béke legyen vélem.

Arad

Tegnapelőtt péntek reggel
Szücs Jóska arra ébredt fel,
Hogy halva fekszik az ágyon
És nincs többé a világon.

Itt nyugszik Kóró Pál,
Messzi a várostul,
Most sincsen egyedül,
De fekszik párostul.
Egy napon hóttak mög
Ő és élettársa,
A halál két legyet ütött
Egy csapásra.

Erős János mester
Éle pékségében,
Véle kedves neje,
Mind nagy szivességben.
De ütött az óra,
Menvén nyugovóra,
Az pékség rászála,
Fiára Jankóra.

Itt nyugszik Kerepesi János,
Született Vácott,
M meghalt Pesten.
Kár volt neki Pestre jönni!

Budapest

Itt van egy setit bót,
Ebbe van egy meghótt,
Akinek a neve
Az én jó apám vót.

Ez a bimbó virág
Egy kis leány vala,
Akinek már többé
Nem virrad hajnala.
Anyám ne sirassál
Nem leszek már árva,
Életem madzagját
A halál elvágta.

Itt nyugszik Bugyi György,
Dinnye csősz volt Téten,
Ezen hévatalban
Nem lehetett tétlen,
De most úrrá lett, hogy
Halálba sodródott,
Alhatik fényesen,
Akárcsak a grófok.

Tét

Ejnye komám, Kanál Vendel,
Hogy elbánt a Halál kenddel,
Dehát a már régi divat,
Igy jár az, kit az Ur hivat.

Perha

Amíg meg nem hóttam,
Rossz csizimákat fóttam,
De egyet gondoltam,
S most itt fekszem holtan,

Itt nyugszik Kis,
Kinek neve János is,
A ki nem volt valami fis
kalis,
De fis..
Iederből dolgozó csiz
madia mis
kolezon.

Miskolc

Bizony furcsa némely halál,
Olyan mint a mókus madár,
Vala nevem Bodó Ferke,
Elnézésből vertek fejbe:
Mert hát akik nekem estek
Zöld Pestára leselkedtek,
Leütének engem végül,
Igy hóttam meg szivességből.

Zalaapáti

Itt nyugszik az Urban,
Gulyás Kazi Márton,
Hiába imádkozott érte Pap Pál,
Temetése előtt meghalt 3 nappal.

Hidas

Itt nyugszik Imre Gábor,
Falun kívül,
A falu is nyugszik
Nála nélkül.
Meghalt végre valahára,
Egész falu kívánságára.

Furcsán halt meg Balázs Vince,
Ivás közben szakadt rá a pince.
Érmellék

Köles János volt a neve,
Már most hamu és por leve,
Rövidebb volt egyik lába,
Beléesett potsolyába,
Ne sírjatok miatta,
Többé nem esik meg rajta.
Léva

Ó te halál, halál!
Mír nem válogattál?
Hajdunánás

Itt nyugszik férjem,
Ki volt szabó mester,
Hátra hagyott engem
Öt árva gyermekkel,
Jöjjenek el hozzám
Sok megrendeléssel.
Nyirbakta

Itt nyugszik Pu
ki János Hu
szonkilenc éves
Azonosságos képen
Ütötte őt képen
A mestergerenda.
Áldás poraira!

Félegyháza

Jól járt szegin,
Letette a gongyát.

Hajdunánás

E sírra nézzetek,
És sírjon szemetek,
Itten nyugszik Péter,
Ki meghót e télen,
Hogy hanyadik évben,
Ottvan a sírképen.

Devecser

Meghalt Sebők János Pusztá-Nyék,
Egész életemen át voltam pék.

Itt nyugszom én, — Olvasod Te,
Olvasnám én, — Nyugodnál Te.

Itt nyugszik Peski,
Ki a sírbul les ki,
Nem kell néki tőrőscsusza,
Mer ő rég a sírba csusza.

Benye

Itt nyugszik Balog Döme,
Agyon nyomta a malom
Köve,
S mire a követ levették
Róla,
Hóttan mászott ki alóla.

Bajom

Elszáradt a Szőke Klára
Incédi szűz egy éves fiacskája.

Félegyháza

Itt nyugszik kedves feleségem,
Régőcz Katalin, a ki a vajmar-
Czi dülön elvesztette egyik szemét,
A másikat pedig tegnap behunyta,
Fényeskedjék néki az örök világosság.
Amen!

Bajom

Országos Széchényi Könyvtár

Itt nyugszik az,
Kitől sokan nyugszanak itt!

Orvos sirkövén

Egész életemben kurátor voltam,
Sokat róttam,
De nem szóltam.
Az irásokat rendbe hagytam,
Mégis egy halálos pofont kaptam.
Amen!

Nagykálló

Nagyot ittam, szomjas vótam,
Méreg vót a vízben,
Igy jár minden bolond,
Ember, ki bízik a vízbe.
Bort igyál hát, Nem gyűsz e
Gödörbe.

Léva

Nőm teste nyugszik itten,
Én pedig otthon.

Hidas

Mint érett gabona,
Le vagyok aratva,
Az Urnak csűribe
Bé vagyok takarva,
Örök nyugalomra.
Ámen!

Kartal

Többet nem iszom téfellt,
Nem kell odalenn!

Hajdunánás

Itt nyugszik
Istenben boldogult
Csikós Zsófia,
sz. 1872. — mh. 1907.,
Siratja kis fia János,
Készítette Rosenthal Simon.

Brassó

Itt nyugszik egy atyámfia,
Bögre Miki csizmadia,
Jól kezelte kaptafáját,
Jutkát, kedves életpárját,
Míg élt gyakran eldöngette,
Imádkozzunk hát érte.

E sírhant takarja Szedlákovich Györgyöt,
Kinek esze régen máshova költözött.

Győrpalota
Egy őrült sírkövén

Szeretnéd tudni, ki vótam?
Megmondanám, de meghóttam.
Szabó Sándor vót a nevem
Véletlenül vízbe estem,
Felbillent velem a hajó,
Nem volt számban kiáltó szó.

Nyirbogát

A bányában követ emelgetett,
Igy ment belőle ki a lehelet.

Telkibánya

Borbély vala amig éle,
Egyszer enképén metéle,
Megbicsaklott kése éle
Egy-kettőre végzett véle.
Elvágta a gégjét,
Másnap levették a cégérijét.

Mint a fazék olyan volt élete,
Egy ideig tartott aztán eltört
Végre,
Ugy hogy a világnak nincs olyan
Drótosa,
Aki azt újból összedrótazza.

Élete volt bizonytalan,
Halála volt biztos.

Kecskemét

Átkozott sorom vót,
Nékem Mike Pálnak,
Finánc meg a zsidó
Meg-meg ekzekváltak,
Itt e hantok alatt
Nincsen immár kamat.

Keresztur

Itt nyugszik Papp János, Gari
Gergely, meg egy tót.

Jó szomszédom Vala Pál,
Csak hogy mindig kalapál,
Egyszer csak meghala Pál
Többé már nem kalapál,
Fejfájánál fa lap áll,
Rá van írva Vala Pál.

Ujfehértó

Nem volt más hely a számára,
Csak a temető árkába,
Tanulj ebből, Te halandó,
Semmi áron ne légy rabló.

Érmellék

Mihály András volt a nevem,
Amíg éltem,
Mikor nem reméltem,
Az útról letértem,
A hídról leestem,
A nyakamat szegtem.
Isten bocsássa bűnöm,
A ki részeg, otthon üljön.

Tokaj

Bevégezvén Tóth Pál
A földi életét,
Porlandó része
E sírba tétetett,
Nyugodnék ő szegény
Oda lent békével,
De itt is együtt van
A feleségével.

Nyirbogát

Kece Pál Biró,
sz. 1811. — mh. 1882.
Élete híres volt!
Halála hirtelen!

Perha

Meghalt a kis Fűtyőri,
Nem fog többet fűtyölni,
Fűtyölve ment az égbe,
Nem jó lakni Gégénybe.

Gégény

Ki e sírban nyugszik,
Kék ingbe, gatyába,
40 esztendő t vót
Kabának gulyása,
Ismerte az község
Apraja és nagyja,
Azér is nincs a neve
Ide kifaragva.

Kaba

Te kegyetlen halál
Valál,
Mikor elindultál,
Másra nem találtál,
Ilyen sok árvát
Anya nélkül hattál.
Az ám.

Amint harangoztam,
Kidőlt stömpöly, faláb
S úgy vágott a falhoz,
Nem szuszogtam tovább.

Teikibánya

Itt nyugszik Kánya Pál
E földi létének
50-ik évibe.
Élt 2 évet, mert a
Többit csak által kinlódta.

Ipolyság

Itt nyugszik Léni Sára
Hanyat fekvé a hátára
Egy gerenda üté agyon,
Nem maradt utána vagyon.

E sírban alussza
Álmát kis Augusztá,
Megakadt a csusza
A torkában, husza-
Dik Augusztusba,

Mikor én e sírba estem
Még csak 30 éves voltam
Idősebb azért már nem lettem,
Mivel tavaj meghóttam.

Nyugszik itt kis Dénes,
Ki nem volt még deres,
Mert csak volt két hetes,
Született Kenderes-
En 1887-be.

Kénderes

Itt nyugszik KOVÁCS Ferkó,
Kit agyon rúgott egy pej kó,
JÁNOS vót a neve
Szegény számadónak,
Csak a vers kedviért
Iratott Ferkónak.

Kék

Vendel cigánynak is
Végsőt üt az óra,
Teknőt nem faragcsál
Már konvencióra,
Böggőnek nem nézi
Többé már az eget,
Angyaloknak hányja
A cigánykereket!

Itt nyugszik Nagy Demeter,
Volt ács mester,
Felmászott a ház tetejére,
Onnan leesett a földre,
Siratja a felesége s 3 árvája.
Minek mászott másnak a
Házára?

Ne sírjatok én miattam,
Hogy a lelkemet kiadtam.
Kedves nekem a sírgödör,
Otthon gonosz asszony gyötör.

Ítt nyugszik H. Péter, jó férj,
Kitt akkor ütött meg a szél,
Mikor nagyon mérgelődött,
Sublót szegébe ütődött,
De már ezzel nem törődött.
Amen.

E sírban, mely örök
Lételünknek kulcsa,
Nyugszik özvegy Török
Pálné, szül. Nagy Julcsa.
Ő szegény már ezen
Életben nem látja,
Mily híven könnyezem
Én érette: bátyja
Péter.

Jó két nótárius volt
Mind a három Ége:
István, János, Péter,
Meg a felesége,
De már most halottak,
Mindnyájuknak vége,
Amen!

Életemben adtam
Hat jánynak életet,
De halálom miatt
Többnek már nem lehet.

Sokáig taposta Papp Pál a föld hátát,
Kőnigrátzi hadban ellőtték fél lábát.
Kétséges, kétséges felér-e a mennybe,
Szegény a mankóját itten felejtette.

Keresztúr

Itt nyugszik Turiczki Balázs,
Kinek tüze, pénze, parázs
Bővölködött vajban, borban,
De ittunk is ám a torban.

Debrecen

Itt nyugszik
Nagyméltóságos
GRÓF WALDSTEIN JÁNOS
parádés kocsisának
5 éves unokája
Köcsög Palika

Országos Széchényi Könyvtár

Itt nyugszik Kós Márton
És a felesége,
Lábtól pedig három
Gyermeke egy végbe.

Bozók

Elmentem e feődrül,
Nem leszek lakossa,
Kedves felesigem,
Hogy hagylak magadra!

Hajdúnánás

Karacs Bandi volt a nevem,
Hat esztendő alig éltem,
Paszulyt dugtam az orromba,
Igy hóttam meg kiskoromba.

Pálháza

Itt nyugszik Anton Hegedős,
Békén szelid, a harcban hős,
Angyal volt ő az életben,
S káplár a negyedik ezredben.

Nagyvárad

Itt nyugszanak
Hárman
Apa a fiával,
Asszony az urával,
Menye az ipával,
Béke poraikra.

Kecskemét

Itt nyugszik Kelemen,
Felrúgta a tehene,
Most itt nyugszik,
Ehen-e.

Kék

Itt nyugszik Sala,
Kit a halál kala-
pácsa le kala-
pácsola vala.

A kanász az Őrsikének
Állott ablakába
S olyan keservesen dudált,
Hogy megrepedt a mája.
Ez vitte halálba.

Mit ételnek utált
A jó öreg Czomba,
Fusson bele lelke
A paradicsomba.

..... én Póth Gergely
Azon ákácból faragt
am fűfáját,
A melyikrű taval ősszel
Kitörte ű a nyakát.

Ez a sírhant földi chényi Könyvtár
Köteles Sanyikát,
Akit elmúlt szerdán
Téptek szét a bikák.

Itt nyugszik egy
Szép virágszál,
Kit korán leszakasztott a
Halál,
Élt hajadoni sorban 82 éveket.
Korpona

Itt nyugszik Szabó János
Alvégi,
Két kedves feleségével.

Darazsnak

Tót Évi seket leányzó
Ő nekünk nagyon hiányzó,
Élt 55 piros tavaszt,
És most a paradicsomban virraszt.

Sokat énekelt, míg kántor volt,
Kiss Tonus,
ékie kántál most
A mennyei kórus.

Karika volt a neve,
Karika volt a lába,
El is karikázott
A tulsó világba.

Én Tuba András,
E sírba tértem,
Sajátul lakom,
Nem pedig bérben.

Tolcsva

Aki látja, az mind sírjon,
Mert ez itten az én sírom.

Már Antónia 65 éves szűz
Meghalt 1886 A 30
Nyugodjék békében ezentúl is.
Léva

Kiss Mihálynak híttak engem,
100-áz koporsót készítettem.
A százegyedikben
Magam fekszem itten.

Te nyugszol itt, nem pedig én,
Szivem szerelmem Petikém,
Akit mutat itt e márvány
Másvilágra vitt e járvány.

Mily nagy az Isten hatalma,
Rámborult egy kazal szalma
És e tény következtében
Nyugszom itten éppen.

Az halál éles kaszája
1870-ben levágta,
Maradt neki négy apró gyerek,
Kiknek nincsen betevő falat kenyerek.

Nyugoszik itt a Sós Pista,
Fabrikálta keresztapja.

E gödörben nyugszik Orbán,
Egy csont akadt meg a torkán,
Emelé ezen sírkövet haló porára,
Gyászoló özvegye, Nyírvágó Borbála.

Itt nyugszik Nagy Ger-
Gely, kit a halál ger-
Eblyéje levágott, mer
Volt ő öreg ember.

Boldog akit a halál
Éppen fejelágyán talál,
Mint engem Karika Pál.

Meghalt kolerában,
Hosszú nyavajában,
Hirtelen halálban.

Itt nyugszik Istenben
Toriz Kelemen,
28 évet élt, mint ember,
És 36 évet mint hites férj.

Paszujt evett Göre Náci
S úgy jöllakott tüle,
Hogy már harminc éves
Korban harapott a fúbe.

Itt nyugszik, úgy nyugszik
Ahogy megszokta vót.
De most nem olyan nagy legény,
Mivel hogy meghótt.

Balta által kijukatt
Fejének teteji,
Hogy kiszalatt rajta
Agyának veleji.

Itt nyugszik Gál Mátyás, a nagy
Kolerában érte utól a halál,
Mikor a torony tetejéről leesett.

Menyasszony vót Vászón Anna
De meghalt a nászon
Pusztá Kisvadászon.

Országos Széchényi Könyvtár

Itt nyugszik Kiss Péter,
Nem vala gyermekei,
Mer a falu kanja
Kiharapta neki.

Amig eleven vót,
Kemény egy legény vót,
De mióta meghót,
Különb nála 1 tót.

Elérte Kiss Pált a vége,
Volt neki négy felesége,
Mind törvényes volt, nem hítlén...
Nem boldog az ember itt lenn!

Itt pihen Kiss János,
Vegetáriános,
Mert hogy húst nem kapott,
A fűbe harapott.

Még a választó viz sem
Használt Sárának,
Itt e sírt választá
Ujabb hazájának.

Pihenünk itt ketten,
Ez alatt a fa alatt,
Hárman voltunk,
Egy kocsmában,
A harmadik,
Elszaladt.

Nagy szája volt életében,
Hallgat most már csendesen,
Itt pihen e hantok alatt
Az én drága hitvesem.

Itt nyugszik Nagy Károly,
De nem békességgel,
Mert egy sírba tették
Őt a feleségével.

Itt álmodna
Kovács Rozália,
Kit korai halála
A kútban találta.

Pétervására

E sírba nyugszik
Öreg Benkő János,
A halála neki
Igen igen gyászos!

Ráth Ferenc fekszik itt. Jó kőfaragó volt.
Hogy miért fekszik itt?
Csak azért, mert megholt.
Ezt a követ is még ő maga faragta,
Miért? Nem tudta, hogy ő lesz alatta.

Itt nyugszik a vén Kabai,
Öreg vót már nem tavalyi,
Böcsületes jó embőr vót,
Ugy meghót, hogy egy szót sem szót!

Éppen akkor érte
A halál zord szele,
Mikor a konyhában
Nyers tormát reszele.

Vándor állj meg! mert itt nyugszik
Roza Spitzer.

Ime én is tanusítom,
Hogy van élet túl a síron,
Kicsit hosszabb,
De még rosszabb,
Mert a férgek harapdálnak,
Hívnak engem Peti Pálnak.

Róna János nevenapján
Pincszeren jól berúgván,
Belecsúszott az árokba,
És a víztől megfullada.
Hogyha borba esett vóna,
Ma is élne kománk Róna.

Nőm fekszik a sír mélyén,
Mert már halva van,
Békessége legyen,
Mert nekem is megvan.

Zabi Murok Mátyás
Itt hagyta a párját,
Nagy dologüdőbe,
Kilenc köblös földbe.

Szabót fed e nehéz kő,
Kicsi vézna embert;
Igy hát bizony gyenge ő,
Feltámadni nem mer.
Nyujtsad Isten karodat,
Mert ha nem, ő lent marad!

Ami vagy, az voltam,
Ami vagyok, az leszel!

Budapest

Hogyha bort nem ivott volna
S árokba nem fordult volna,
Hogyha meg nem fagyott volna,
Nem feküdne itten Jóska,
Egész falu örömére,
S a korcsmáros keservére.

No e sírhalom
Ugyancsak fél kvadrátnyi,
De azért én a nagy Csányi
elférek. Nyugszom.

E hant nőm testét fedi,
Békét adott az Isten nekem
S neki.

Országos Széchényi Könyvtár
Hidvég

Mégse jöttél a hazádba,
Kaszás halál vágott hátba,
Halála előtt még mozgott 3 perccel,
Megholt, mert jóllakott krumplis terccel.

Itt nyugszik Kis Ádám,
De hangot nem ad ám,
Meghalt egy ládán,
A saját bundáján.

Én voltam a falu
Legerősebb legénye,
Csak eggyel nem birtam
És ez lett a vége!

Emeltetett ezen sírkő
Az restanciában levő párbérből,
Mert adassék meg a rektornak,
Ami volt a rektoré.

Halandó ember, ne csodálkozz azon,
Hogy a postamester is meghalt
Szatymazon.

Hatalmas férfi nyugszik itt,
Kinek példája megtanít,
Hogy im lehet szív nélkül élni.
És ész nélkül sírba térni.

Kis Kelemen Nagykátárul,
Mostand ittend deszkát árul,
Pedig fűszert árult eddig,
A boltjában a mult keddig.

Okosság volt minden,
Amit mondani szokott,
De keveset beszélt,
És annál többet ivott.

Itt nyugszik Telekes Pista,
Mészáros, ki mikor volt vásár,
Egerbe, az erős Toldit földhöz vágta,
De a halál erősebb volt nálánál.

Nagyon nehéz munkája után
Drága kántortanítónk pihen itt,
Ki évekig verte az orgonát,
Tanulót, feleségét s gyerekeit.

Ki vagy te, az
Én is voltam a földön.
Mi én vagyok,
Te is leszel, ha órád jön.

Itt nyugszik
Földes Péter
60 éves korban,
Istenében bízott
És a nyíri borban.

Itt nyugszik Garázda Pista,
Aki a bort szörnyen itta,
Száz icce bor és egy bieska
Segítette őt a sírba.

Itt fekszik — Jézus
Krisztus urunk
Könyörülj rajta —
Rák Pálné. Rádült a pajta.

Itt nyugszom Tóth Eszter
Felfúvódott testtel, meg a sógorommal,
Elragadott sebes árjával a Berettyó,
Igy hát megfulladtam, sógorom is dettó.

Nem jöttem sohasem
Kocsin temetőbe,
Csak mikor a sógor
Vágott engem föbe.

Hosszúaszó

Esett birkát ettem,
Husvét után kedden,
Szerdán beteg lettem,
Péntek óta fekszem
E szomorú kertben.

Éltem és meghaltam,
Mit akartok még?
Tiétek e kis föld,
Enyém a nagy ég!

Kiskend

A mennydörgős mennykő
Lecsapott hát tirátok,
Bárány, borjú, pásztor,
Békességben nyugodjatok.

Magamfajta szegény ördög
Itt nyaral és itt teled,
Jövedelmi viszonyimnak
Ez a hely ép megfelel.

Egy gondolat bántott nagyon...
Nem lesz ki majd megsirasson,
Kétségbe én már nem esem,
Sirat harminc részletesem,
Fizettem eleget máig,
Várjanak feltámadásig!

Hát kellett ez nekem?

Végrendelet szerint
Itt nyugszanak hárman
Koldy komám s mellette
Bor két butellában!
Oh, bár volnánk négyen!
Ők, s én, aki véstem!

Barátom, ha körtét akarsz enni,
Ne próbálj meg rektor uram nagy fá-
jára menni.
Igy járt Csombók Pali, aki rája fel-
kúszott,
De amint leesett, a lelke kicsuszott.

Keresztúr

Sose hittem volna, hogy ezt én
megérem,
Előbb meghaltam, mint idősebb
testvérem.

Kocsis Máriának itt van a sírhalma,
Az utolsó napig ez lett a nyugalma,
Negyven esztendeig hív párjával éle,
Mennyei Jézushoz ismét visszatére.
Tizenhét gyermeket a világra hozott,
Ő az Isten előtt eleget áldozott.

Itt nyugszik Furja,
Kinek élete húrja
Elszakadt,
S most orrával a földet túrja,
Siratja hű neje,
Csák Júlia.

Tavaszi kakukszót
Hallott éhgyomorra,
El is ment a télen
Örök nyugovóra.

(A néphit szerint: »aki
éhomra kakukszót hall
tavaszkor, az télen meg-
hal«)

Erdőhát

Faragtam sírkövet
Másoknak eleget,
Készítek most egyet
Magamnak, míg lehet.

Itt nyugszik az Urban,
Ki mindég a borban
Talált vigasztalást.
Nevet ide nem kell írni,
Ugyis ismerte mindenki
A részeges Tamást.

Mindenkor csupa élet,
Mindig vidám valál,
S ily ifjan — szép naiva,
Ragadt el a halál,
Biz ez szerepkörödhöz
Egy csöppet sem talál.

Színésznő sirján.

Itt nyugszik mint hervadt rózsza,
A halálnak nem adósa.

Nagykálló

Országos Széchényi Könyvtár

Gölömbér Estván
Nyugszik e sir alatt,
Élt 65 éveket,
És meghalt 1 perc alatt.

E sírbolt fedezi
Torma Juci testét,
Sírba temette őt
A sokszínű festék.

Itt pihen
45 éves korban
Grosz Imréné.
A hű feleségnek
Voltál mintaképe,
E követ állította
A harmadik férje.

Feleségem voltál,
Amíg meg nem holtál,
Nemes Julianna.
S hogy gödörbe esél,
Többet fel sem keltél
Szivem nagy gyászára.

Itt nyugszik Sós Benedek,
Ki sohse tett egyebet.

Dobként pergett, míg élt,
Sára asszony szája,
De már lecsillapítá
A halál kaszája.

»Amig lejárt itt napjai sora,
Egész élete deszkákon folya,
Most is, hogy sirba zárta a halál,
Egész világa egy pár deszkaszál.«

Színész sirján

E tölgyfának árnyékában
Hős Saláta Imrének
Nyugszik teste a sírjában,
Vége dicső létének,
Ő volt, ki mindig elől ment,
Ha hátrált a regiment.

Meghalt feleségem,
Drága jó Zsuzsánna,
Holnap már biztos fő
Ördög katlanjába.
Én meg élve bejutottam
Boldog mennyországba.

Nevem vala Papp Marcella,
Nyugvóhelyem e parcella.

Országos Széchényi Könyvtár

Itt nyugszik Kun Estván,
Andrisnak az apja.
Temette a kántor,
Mert nem tellett a papra.

Köcsög András nyugszik e sírkő alatt,
Ahol csend, nyugalom van és béke.
De vajjon mi marad meg ebből, ha majd
Ide kerül majdan a felesége.

Más igazságát
Mindenkor kereste,
A bűnös embert
Sikeresen védte.
Csak magát megvédni
Haláltól nem tudta,
Van-e itt igazság?
Egy ügyvéd sem tudja.
Dr. PÁRTOS IMRE
ügyvéd,
1856—1898.

Megnyugszik itt csendben,
— Fellebbezés nélkül —
A nagy ítéletben.

Többé már nem jár a szája,
Ha eljárók a korcsmába.

Ácsi!

3 cigányprimás sirján.

Itt nyugszik Kiss Borbála,
30 évig vala bába,
Sokat segített a világra,
S most ő ment a másvilágra.

Se nem ittam, se nem ettem,
Mer nem tehettem,
Éhen-szomjan el is veszttem.

Itt helybe Börvelybe
Lépett meg az örök álom,
Ezzel magamat ajánlom.

Börvely

Orvosságot kevert,
A halált leverte,
Sok beteg ember
Könnyezve fizette.
És a halál mégis
Csak erőt vett rajta,
Gyógyszerész Nagy Imre,
Nyugszik itt e sírba,
Ebből a tanulság:
Halál ellen nincs orvosság!

Életében ivott
Nagyokat s gyakorta
E siralmas sírba
Kiszárada torka.

Csurgó

Trombitált az arkangyal,
Végsőt rúgott Papp Antal,
Befedték e sírhanttal.

Rakamaz

40 esztendőig tekerte a csapot,
Bársony sapkát hordott, nem pedig
kalapot.

Itt nyugszik Tóth Ferenc,
A ki született Uzonba,
Meghótt hasrágásba.

Itt nyugszik Vig Márta,
Megölte a nátha,
Pedig még a Mátra-
Hegyen is járt, hátha,
Elmúlik a nátha.
De hiába várta
Javulását Márta,
Erős volt a nátha
S nem maradt más hátra,
Karjait kitárta
S meghalt szegény Márta.

Itt esett le Henkicsek Antal
A ház fedeléről,
Az örökkévalóságba.

Hídvég

Itt nyugszik Balogh Erzsike,
1871-ben szívszakadásnak következtében
Gyúró Péterrel találkozott az égben.

E sírban sírásó nyugszik,
Teljesül a közmondás:
Végül maga esik bele:
Aki másnak vermet ás.

Tudd meg, ki megállsz e síremlék előtt:
Bogárdy orvos kapott itt pihenőt.
Betegei közül, ó, hányan élnének,
Ha orvosuk meghalt volna már előbb.

Gyáva lelkű papucshősnek
Meg van az már írva:
Sárkánynyelvű arájával
Kerül majd egy sírba,
De itt ez a Gyüge Miksa
Szerencsés a sírba, —
Élte párja bár itt pihen,
Nem fejtől, — fordítva, —
Nem moshatja meg a fejét,
Hacsak nem a lábát,
Igy hát ez a Gyüge Miksa
Jól alussza álmát.

Országos Széchényi Könyvtár

Tudd meg: életet ölt a vegyszer,
Ambiől sokat vett be egyszer,
A szerelmes kislány pihen itt,
Mert nem bírta tovább életit.

Az ajtóban állott kavarva
A rántást,
A mikor a halál tett rajta
Egy rántást.

Csörge Jóska nyolcvan évet élt,
Sok sírt ásott másoknak,
De könnyelmű volt élte végéig,
Mert egyet sem ásott magának.

Mindhiába híttak Óriás Demeternek,
A halál szelei a földbe tepertek.
Hát istenuccse csak azt bánom,
Hogy holnap lakzizik a lányom!

Pétervására

Ihol nyugszik
Heller Áron
Lakott Pilisvörösváron,
Batyút árult potom áron,
Míg egy eb kapta lábszáron,
S elcsúszott a piszkos sáron,
Folt maradt batyún, taláron,
S elszörnyűködve e káron,
Heller Áron, immáron
Deszkát árul most Földváron,
Temettetett a mult nyáron.

Ha meghalok, meghagyom a babámnak.
Ne sirasson engemet, csak vasárnap.
Akkor is csak a félszemével sirasson,
A másikkal a babájára kacsintson.

**Dr. Váró Pál orvos,
Rendel délelőtt 9—12-ig.**

(A felesége az utcai táblát egyszerűen ráakasztotta a keresztre.)

**E sírhant alól Perczel Sándor
Panasza kél hozzád vándor,
Most is kesereg a lelkem,
Hogy a halált vízben leltem,
Hogy nem a bor, de víz árja
Kapott e sir vánkosára.**

Pálháza

**Vége Vigh Andrásnak,
Mert néki sírt ásnak,
Ha ma néki ásnak,
Holnap ásnak másnak.
Amen!**

**E sírhant takarja vitézlő Kiss Johant,
Ki a másvilágra hanyatt-homlok roahnt.**

**Sose halok meg,
Életemben azt mondtam.
Halálom után azt mondom,
Ennél nagyobbat sose
Hazudtam.**

Itt nyugszik Tóth Áron,
Ki volt sok lóvásáron,
Addig csere-berélt,
Míg egy ló; egy herélt
Ugy ágyékon rugta,
Itt van rula a nyugta.

Benye

Ez itt szerető feleségem,
Feküdt első gyermekszülésben,
Későn jött hozzá a bába,
Az volt szegénynek a halála.
Ha idején jön hozzá a bába,
Nem látjátok ezt a sírt itt máma.

Miskolc

Állj meg vándor!
Én is vándor voltam,
Leveleket hordtam,
Mégis megállottam,
Amikor meghóttam.

Levélhordó sirján

Igy jár a huncut ember,
Holta után fel nem kell!

Itt nyugszik Halina Márton,
Ki azért holt el itt minálunk,
Mivelhogy Lestén szülefett,
Akkor ragadta el a nyavalya,
Mikor az otthonvalókat.

Itt nyugszik az anyósom,
Megölte őt egy szem som,
Halandó, ha e sirt látod,
És ha még él az anyósod,
Ültesd be kerted somfákkal,
Közös a sors mindnyájunkkal.

Makrájából épp a bagót verte,
Mikor őt a halál földig leteperte,
Igy jutott a sírba Tenki Pál,
Ő kelme már többé nem pipál!

Itt nyugszik Toris Ferencné
szül. Adolf Aloiza,
Ki szeretett férjének veszélyes
Betegsége fölötti aggodásban
Kapott szívfájdalom okozta.
Emelte szerető férje.

Léva

Bezzeg
Besorozta az ur Isten
A maga táborába
19 esztendő korába
A sorozáskor
Kerekes Istvánt.

Huszonötévi háború megkimélt
És kétévi béke ölt meg.

Jézus Mária Szent József,
Itt nyugszik Máté József,
Kit a földnek omlása
Halálosan találta.

E sírhant fedi Kórót, az öreget,
Akit a sistergő ménkü ütött meg;
Oh bár élt volna még egy hónapon át,
Meglátta volna újonszült kisfiát.

Itt vagyon eltemetve, Nemes
Nemzetes és Vitézlő alsó-idai
Kagylósy István. Ki protestált
az ellen, hogy pap nem engedte
a kereszt elé temettetni, ahol
hitványabb emberek is vagynak
nálánál. No majd találkozunk!

Ritka ember, ki a halált kikerüli
Előbb-utóbb így kell a testnek kimúlni
Lám, minthogy megállott,
Szegek közt a spernát,
Leesett ínáról mégis
Farkas Bernát.

Tokaj

Itt fekszem én Csuri Jóska,
Síromon virít a sóska,
Országot-világot bejártam,
De így még sohse jártam.

Itt ez alatt a fa alatt
Jancsi ette a sült halat.
Nem vigyázott a szálkára,
Éhen ment a másvilágra.

Itt nyugszik Tóth Kata,
Siratja egy baka,
Hogyha soká nem is,
Csak mig jön a Maris.

E sírban nyugszik
Kovács Benedek,
Kinek túrósrétes volt
Kedves eledele,
Melyből egy lakzin annyit fala,
Hogy kipukkant rögtön
S megrepedt oldala.

Itt nyugszik Kovács János,
Ki beteg nem is volt,
Csak a kedves felesége,
Vele csúnyán kitolt.
Hozzá vágott egy nagy lábost,
Kupánvágta vele a Jánost,
Ki többet nem is szólt,
Mert vége s most már holt.

Ifjan mondtam a világnak ádiót,
Idegeim nem bírták a rádiót.

Isten szivességből
Csinált embert földből,
Hogy ismét az legyek,
Hát ide temettek!

Teheneknek pásztora
Most íme meghala,
Szegény Fejő János,
Kit sirat a város
Apraja-nagyja
És minden állatja.

Itt nyugszol barátom,
Nagy az én keservem,
Kivel iszom meg ezután
Heti keresetem.
Becsületes neved volt,
Kozerás Lajos,
Sirat hű barátod
És minden korcsmáros.

Amikorons megszületett,
Fazekas András fia lett,
Két hét múlva, találod ki,
Petiből mi lett? Halál fia!

Itt nyugszik e sírba
Hertelendi Zsuszka,
Hat pakli masinát
Ivott a rossz fruska.

Nyírbogárd

Élő! Ha e fejfát látod,
A halottnak hidd el:
Hogyha beteg a családod,
Doktorhoz ne vidd el!
Azért juték hullasorba,
Mig a torkom orvosolta,
A hasfájás vitt el!

Itt nyugszik Józsa Pál,
Ki a vízbe fulladt,
Jól teszi, ki érte
Néhány könnyet hullat,
Ötvenegy évet élt,
Megitta a telkét
És mégsem a bor,
Hanem a víz
Oltotta ki lelkét.

Országos Széchényi Könyvtár

Itt pihen már szép csendesen,
Egy áldott jó anyós.
Bár anyós volt, de nyelvével
Sohsem maradt adós.

Itt nyugszik hű nejem,
Szentpéteri Sára,
Eltörött a pipa,
Megmaradt a szára.

Ramocsaháza

Legszebb lány volt Csabán,
Az én kedves babám,
Sőt a síron túl is,
Számot teszen Julis,
A kiért ma lantom,
Zeng a száraz hanton.
Késő már az! — Anton!

Itt porhad Pál Vince
Császári királyi
Űrmester és mégsem
Tudott retirálni
A halál előtt.
Vala ő később a
Falu kis bírója,
Ha meg nem hal, holtig
Az lehetett volna.

Országos Széchényi Könyvtár

Itt nyugszik az anyósom,
Távol tőle, azt mondom,
Ma már anyós mind egyforma,
Tegyük őket közös sírba.

Itt nyugszik a jámbor
Szatmári nagy kántor,
Nem gyáva de bátor,
Öngyilkos ámbátor.

Szatmár

Nyugodni szép,
pihenni jó,
Nagy Istvánnak
úgy rendelte
az Örökkévaló.
— Élt 75 évet —
Eltemetett
Három feleséget.

Itt nyugszik La-
Chaj György tes-
Te, de a lelke Tal-
Lián országban
Vándorol. Meghalt
101 éves korában,
Káposztaevésben,
Mindörökké ámmen!

Ha nem volnék halott,
Ha innen elmennék,
Ennél a hajléknál
Sokkal jobbat lelnék.

Tarnyosnémeti

Itt nyugszik Tóth Márta,
A feleségem,
Jó már néki,
Hát még nekem!

Tolcsva

Itt pihen békével
A szép szűrű János,
Német gazda, a ki
A csűrben beégett
Saját két borjával
Ott benn szorulának,
Szörnyű esetje ez
A halandóságnak.

Hogyha ez a fejfa akad a szemedbe,
Szegény lányom jusson az eszedbe,
Mert ha majd téged is a heptika gyötör,
Rajtad sem segít már
Csak a hideg gödör.

Itt nyugszik Gráf Lidi,
Az én kis onokám,
Ezen fölát neki,
Csinálta a komám.

Itt nyugszom, a sír fenekén,
Benczés Péter kondás legény,
Elköltöztem fiatalon,
Itt hagyván az hévatalom.

Az élet csak álom.
A Tied bizony rövid volt, sajna,
Állította hű feleséged: Anna.

Pihenek már, nem szenvedem,
Asszony! nem kell hazamennem.
Mert — ne szólj szám, nem fáj fejem —
Hallgass! — volt otthon a nevem.
Csönd és béke biztos várta:
Itt maradt az éltepárja,
S míg utána nem hal Sára,
Boldog ő a mennyországba.

Kár, hogy nem hoztam magammal,
Ami ide hozott,
Mellyel anyóst vertem agyon,
Azt a bunkós botot,
Mert ha a túlvilágon is
Oly rossz anyós vagyok,
Mondd meg ő vándor barátom:
Hát mivel verjem agyon?

Itt nyugszik Horgas János,
Ugy verték agyon a
Szentgyörgyi vásáron,
A mult nyáron.

Keresztúr

Itt fekszik Szűcs Kata,
Erényes szűzi lány,
Gyászolja egyetlen
Kicsi fia Mihály.

Ebugatta falurossza,
Örök álmát itt alussza!
Garázda volt fékom adta
Mig a halál el nem kapta,
Történt vele egy szép napon,
Berúgott a betyár nagyon.
Felbukott egy széklábába,
Beszakadt a koponyája.

Geszteny Pál vót a nevem,
Pocsi búcsún lett gyászvégem,
Nagyhalászi két legények,
Vasalt löccsel leütének.
Csak elnyúltam, nem nyekkentem,
A nép nézett megrettenten.
Sirat mátkám Izsák Róza,
Mert hogy ű hít engem Pócsra.

Országos Széchényi Könyvtár

Itt pihen kövér Salamon,
Halál ellen nincs hatalom,
Itta a sok orvosságot,
Meglátta a másvilágot.

Itt fekszik olyan kocsmáros,
Kivel nem volt senki páros,
Duplán sokszor szívesen írt,
Élni duplán még ő sem bírt.

Kevesebben vagyunk Szekeres Imrével,
Ki is leszámolt már földi életével.
Szegény most sem nyugszik ám békével.
Egymás mellett fekszik hitvesével!

Nem ritka ez eset,
Ami rajtam esett,
Meghóttam,
Ámen!

Bátaapáti

Káncsó János
sz. 1887. — 1911. mh.
Szerőlöm tölt be a sírba.

Szeged

Búcsúztatlak téged el a fűtől-fától,
Embertársaktól és a kis fiadtól,
Az egész leány- és legényhadtól
S végre a nagyszarvú falu bikájától.

Itt nyugszik Lentner Anna,
Kinek majd két mázsa volt a súlya.
Istenem, az örökkévaló élet,
Súlya szerint legyen neki édes.

Állj meg e sírhantnál ember!
Híttak engem amíg éltem: Ber-
Ger Kelemennek. December
Elsőn rám esett a henger,
S leszállt rám az örök szender.

Itt fekszik a jámbor
Ablakos tót,
Apja csinálta
Néki a koporsót.

Itt nyugszik Pu-
Ki János, élt hu-
Szonkilenc évet.

Itt nyugszik Pál Zsigmond,
Kihült a keble,
Meghalt ő kelme,
Mert kénytelen volt vele.

Mindent elvitt a bor ára,
Életét is utoljára.

Itt nyugszik a feleségem
Vélem!
Óh! Jaj nékem!

Itt nyugszik az Urban
Bátor Somogyi György,
Ilyet Halál többet ne tőgy!

Itt nyugszik egy élhetetlen,
Semmire se vitte sohasem.
Nem volt még csak képviselő sem.

Életéve volt huszadik,
Mikor felfordult a ladik.

E sírban alussza álmát
Kis Lukács s. k.

Ami meg van írva,
Az meg van írva.

Budapest

Vicceiddel minket öltél,
S most magad is sírba dőltél.

Utánam semmi sem maradt.
Mindent elnyelt a korcsoma,
Sírat engem sógor koma.

Itt e sírban pihen Orbán Balázs,
Ki tavaly nyáron belehalt az Öltba,
Máig sem találták meg!

Ki ezt látja, az mind sírjon,
Nevem Bundás Bury Simon.

Itt látod nyugodni Szalmavéghy Bulcsot,
Nyolcszázötvenben adta be a kulcsot.

Itt fekszik Nagy Pál,
Négy élő gyermekével.

Itt nyugszik Mayer Tóbiás
Polgári hentes, és még élő felesége.

Itt nyugszik egy állat-
Orvos Budapestről.

Kis Ferenc vala a nevem,
Ni a halál
Hogy elbánt velem.

Lapos Péter valék, amíg meg
Nem halék.
De beszakadt a jég
S a viz alatt valék.

Itt nyugosznak a községünkben
Lévő élő halottak!

Végre itt nyugalma van a jó feleségnek,
Nekem is nyugtom van, — hála az
Égnek!

Ez az út itt nyakig sáros,
Itten nyugszik Balogh János.

Topánkákat már mos
Nem javít Hős János.

Itt nyugszik
Az Urban Pikk,
Ki most e lik-
Ból néz ki: mik
Történnek e víg
Világban.

Volt, nincs ...
Fene bánja ...

Tóth Eszter nyugszik e sír fenekén,
Kinyújtózott testtel a saját fenekén.

Fájt a hátam nagyon,
Mer ménkü esapa agyon.

Itt ne vess!

Napról-napra jobban
Megfogyott a zsírja,
Most itt von a sírja
Messzelátó Pálnak.

Perha

Eltávoztál tehát
Kelemen Borbála,
Illatozzál mennyben
Mint a majoránna.

Itt ölelik egymást
Kis Miska, Kis Gyura.
Ki a szomszéd sírba
Vagyon elkaparva.

Kökes Mari pihen
E sírnak méhibe,
Huszedik évibe
Ő bekapta a halált
S őt bekapta a halál.

Készen a sír,
Tehát masír.

Itt nyugszik Kis Miska,
A fekete kávé
Űneki megártott,
De avé!

Fark
astól
Szalat
ába
Nyaká
t törte
A kők
utba
Meghal
t 1856
ba,
Télbe.

Keskeny keresztén

Agglegény vót,
Mégis meghót.

A jó Istennek
Is a jó kell!

Hajdúnánás

Kelemen Döme,
Meghalt Budán,
Kit úszás közben
Hullám nyelt el a Dunán.

Kalapos vót.
Kalap nélkül járt
Ezen meghót.

Itt nyugszik Kis Gál János, ki élt
hat évet,
Bús keresztapja csinálta a keresztet.

Szabó János szabó mester
Koporsója itt nyugszik,
Ő meg a felesége bosszujára
Bort iszik, mert jó a bor a
Másvilágon,
Ha azért a felesége haragszik.

Tokaj

Elmondhatom bátran:
No még így nem jártam!

Ujháza

Itt nyugszik kedves orvosom G.,
És körülötte, akiket gyógyított...

Itt nyugszik Tóth János,
Jó anyósát többé nem feji,
Lux aeterna Dei
lucet ei.

Itt nyugszik az Urban
Mint Máté tehene az utban.

AMERIKAI SIRVERSEK

Drága Jeanette Wamberson
Jó anya és példás életű nő volt,
Férje Josuah Wamperson
Rendes kiszolgálásu fűszeresbolt.
A szardinia nálam csak fél dollár,
Drága Jeanette, engem itthagytál,
Minden megrendelést házhoz
szállítok.
Drága Jeanette tovább is hű
maradok.

Itt nyugszik Mary Smith, a köz-
ismert Thomas Smith kőfaragó-
mester felesége. A férj ezt a sir-
követ szerető emlékül és alapos
munkájának jeléül emelte.
Ilyen sirkő üzletemben
csak 250 dollár.

»Itt nyugszik Jack Sidney. Sofőr volt
és egyszer gyufát gyújtott, hogy meg-
nézze, van-e még benzin a tartályban.
Volt. Megholt.«

Halálálg minden foga megvolt.
»Epy« fogkrémet használt, míg megholt.

R O S N E R Á R M I N

SIRVIRÁGOK

SIRFELIRATOK ÉS SIRVERSEK
GYŰJTEMÉNYE

Országos Széchényi Könyvtár

1289 sirvers és sirfelirat. Nélkülözhetetlen mindenki részére, aki temetőmunkákkal foglalkozik. Utmutatásul szolgál a gyászoló közönségnek. De a temetőkultura-és költészet barátai is sok érdekeset találnak benne.

Fűzve 3.— pengő

Kötve 4.— pengő

R O S N E R Á R M I N

Modern siremlékek

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A könyv 183 eredeti tervet és 41 fényképfelvételt tartalmaz és az eddig megjelent hasonló művektől eltérően nem egyetlen tervező gondolatait tükrözi vissza, hanem a legnevesebb

**50 magyar tervező
munkáját tartalmazza.**

A könyv a temetőkultura esztétikáját dokumentálja. A bevezető tanulmány pedig a modern

**siremlék művészet
mat felfogását ismerteti.**

DISZES VÁSZONKÖTÉSBEN 15.— pengő.

ROSNER ÁRMİN

A betűrajzolás

és gyakorlati alkalmazása

Országos Széchényi Könyvtár

Harmadik javított és bővített kiadás. 331 szövegrésszel és 100 mintalappal. Nélkülözhetetlen kézikönyv cimfestőnek, építésznek, iparművésznek, kirakatrendezőnek, kőfaragónak és mindenkinek, aki betűrajzolással foglalkozik. Iskolák rajztanításánál forrásmunka. Ára az albumalakú teljes vászonkötésű műnek 24.— pengő. Csak a második rész, vagyis a „Betűminták” szöveg nélkül fűzve 8.— P.

OSZKA